

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1077 RENDELETE

(2021. június 24.)

a vámellenőrzési berendezések pénzügyi támogató eszközeinek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 33., 114. és 207. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A vámunió hatékony és eredményes működésének biztosításához az Unió külső határain található 2 140 vámhivatalt megfelelő berendezésekkel kell ellátni. A megfelelő és egyenértékű eredményeket biztosító vámellenőrzés iránti igény egyre sürgetőbb, nemcsak a vámügy területének hagyományos funkciója, azaz a bevételek beszedése miatt, hanem növekvő mértékben azért is, mert a biztonság és a védelem garantálása érdekében jelentősen meg kell erősíteni az Unió külső határain belépő és kilépő áruk ellenőrzését. Az áruknak a külső határokon való áthaladásával kapcsolatos ilyen ellenőrzéseknek ugyanakkor a harmadik országokkal folytatott jogszerű kereskedelmet nem akadályozniuk, hanem megkönnyíteniük kell.
- (2) A vámunió az Uniónak, a világ egyik legnagyobb kereskedelmi tömbjének az egyik sarokköve. Mivel a vámunió elengedhetetlen a belső piac megfelelő működéséhez, illetve ahhoz, hogy az mind a vállalkozások, mind a polgárok javát szolgálja, folyamatos lépésekre van szükség a vámunió megerősítése érdekében.
- (3) A tagállamok által végzett vámellenőrzések terén jelenleg kiegyensúlyozatlanság tapasztalható. Ez a kiegyensúlyozatlanság a tagállamok közötti, mind földrajzi jellemzőik, mind kapacitásai és erőforrásai tekintetében fennálló különbségeknek tudható be. Nemcsak az emberi tényezőtől függ, hogy a tagállamok képesek-e megbirkózni a folyamatosan változó globális üzleti modellek és ellátási láncok által támasztott kihívásokkal, hanem attól is, hogy rendelkezésükre állnak-e korszerű és megbízható vámellenőrzési berendezések és azok megfelelően működnek-e. Az olyan kihívások, mint az e-kereskedelem térnyerése, a növekvő mértékű digitalizáció és a kibertámadásokkal szembeni reziliencia javításának szükségessége szintén növelni fogják a hatékony vámellenőrzések iránti igényt. Az említett jelenlegi kiegyensúlyozatlanság kezeléséhez ezért fontos az egyenértékű vámellenőrzési berendezések biztosítása. Ez javítani fogja az egyes tagállamok által elvégzett vámellenőrzések egyenértékűségét, így hozzájárul annak megakadályozásához, hogy az áruforgalom – a gyakran „a behozatali hely tudatos megválasztása”-ként említett folyamatként – a vámellenőrzési rendszer leggyengébb pontjaira terelődjön. Következésképpen az Unió vámterületére belépő árukat a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁾ (a továbbiakban: az Unió Vámkódex) megfelelően kockázatalapú ellenőrzéseknek kell alávetni.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 67. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2019. április 16-i álláspontja (HL C 158., 2021.4.30., 133. o.) és a Tanács 2021. május 27-i álláspontja első olvasatban (HL C 227., 2021.6.14., 1. o.). Az Európai Parlament 2021. június 23-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

- (4) A tagállamok több ízben jelezték, hogy pénzügyi támogatásra van szükség, és kérték a szükséges berendezések részletes elemzését. A vámügyi finanszírozásról szóló 2017. március 23-i következtetéseiben a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy értékelje annak lehetőségét, hogy a műszaki berendezésekkel kapcsolatos igények finanszírozását jövőbeli bizottsági finanszírozási programok biztosítsák, valamint javítsa a koordinációt és fokozza a finanszírozási célú együttműködést a vámhatóságok és az egyéb büntülő hatóságok között.
- (5) Az Uniós Vámkódex meghatározása szerint a vámellenőrzések nemcsak a vámjogszabályok végrehajtását jelentik, hanem az Unió vámterülete és az Unió vámterületén kívüli országok vagy területek között szállított áruk belépését, kilépését, továbbítását, szállítását, tárolását és meghatározott célra történő felhasználását, valamint a nem uniós árukhoz és a meghatározott célra történő felhasználás alatt lévő árukhoz az Unió vámterületén belüli jelenlétét és szállítását szabályozó más jogszabályok végrehajtását is. Az említett egyéb jogszabályok feljogosítják a vámhatóságokat konkrét ellenőrzési feladatok elvégzésére és rendelkezéseket tartalmaznak az adóztatásról, különösen a jövedéki adóról és a hozzáadottérték-adóról, a belső piac külső vonatkozásairól, a közös kereskedelempolitikáról, továbbá a kereskedelemre, az ellátási lánc általános biztonságára, valamint az Unió és a tagállamok pénzügyi és gazdasági érdekeinek védelmére kiható egyéb közös uniós szakpolitikákról.
- (6) Annak támogatása, hogy az Unió külső határain végzett vámellenőrzések megfelelő és egyenértékű eredményeket hozzanak, lehetővé teszi a vámunió előnyeinek maximalizálását, és ezáltal további támogatást nyújt a vámhatóságoknak ahhoz, hogy az Unió érdekeinek védelme érdekében egyként lépjenek fel. Egy, a jelenlegi egyensúlytalanságot korrigáló vámellenőrzési berendezéseket szolgáló uniós alap hozzájárulna a tagállamok közötti általános kohézióhoz. Az említett célzott alap figyelemmel lenne a különböző típusú határoknál – nevezetesen a tengeri és egyéb vízi úti, légi és szárazföldi határoknál, ideértve a vasúti és közúti határokat, valamint a postai csomópontokat is – tapasztalt különböző jellegű igényekre. Tekintettel a világ előtt álló kihívásokra, különösen arra, hogy továbbra is védelmezni kell az Unió és tagállamai pénzügyi és gazdasági érdekeit, egyúttal azonban elő kell segíteni a jogszerű kereskedelmet, elengedhetetlen, hogy a külső határokon korszerű és megbízható ellenőrzési berendezések álljanak rendelkezésre.
- (7) Következésképpen indokolt létrehozni egy olyan új eszközt, amely pénzügyi támogatást nyújt olyan vámellenőrzési berendezésekhez, amelyek minden határtípusnál használhatóak. Az Eszköznek támogatnia kell a vámuniót és a vámhatóságok munkáját segítve őket különösen abban, hogy megvédjék az uniós pénzügyi és gazdasági érdekeket, valamint biztosítsák az Unión belüli biztonságot és védelmet és az Uniónak a tisztességtelen és jogellenes kereskedelemmel – például az áruk hamisításával – szembeni védelmét, ugyanakkor meg kell könnyíteni a jogszerű üzleti tevékenységet. Az Eszköznek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a vámellenőrzések eredményei megfelelőek és egyenértékűek legyenek. Ezen túlmenően az ezen Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezéseknek elő kell segíteniük az Uniós Vámkódexben említett vámügyi kockázatkezelési keretrendszer alkalmazását. Ezt a célt a releváns, korszerű és megbízható vámellenőrzési berendezések átlátható beszerzésével, karbantartásával és továbbfejlesztésével kell elérni, melynek során kellően figyelembe kell venni az adatvédelmet, a kibernetizációt, valamint a biztonsági és környezeti szempontokat, beleértve a lecserélt berendezések környezetbarát ártalmatlanítását is.
- (8) A tagállami vámhatóságokra egyre több olyan feladat hárul, amelyek elvégzésére a külső határokon kerül sor és amelyek gyakran a biztonság területére is kiterjednek. Fontos ezért, hogy a tagállamoknak uniós pénzügyi támogatás álljon a rendelkezésére annak érdekében, hogy az Unió külső határain végzett határellenőrzések és vámellenőrzések egyenértékűségének a biztosítása lehetővé váljon a számukra. Azonosan fontos az uniós határokon folytatott, az áruk és személyek ellenőrzését érintő ügynökségek közötti együttműködés előmozdítása az egyes tagállamok határellenőrzésért vagy a határon végzett más feladatokért felelős nemzeti hatóságai körében annak érdekében, hogy maximalizálni lehessen az uniós többletértéket a határigazgatás és a vámellenőrzések területén.
- (9) Ezért létre kell hozni az Integrált Határigazgatási Alapot (a továbbiakban: az Alap).
- (10) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) V. címét érintő jogi sajátosságok, valamint a külső határokon és a vámellenőrzésekre vonatkozó szakpolitikák esetében alkalmazandó különböző jogalapok miatt jogilag nem lehetséges az Alapot egyetlen eszközként létrehozni.

- (11) Az Alapot ezért a határigazgatás területén nyújtott uniós pénzügyi támogatás átfogó keretként kell létrehozni, amely magában foglalja az e rendelettel létrehozott, a vámellenőrzési berendezésekhez pénzügyi támogatást nyújtó eszközt (a továbbiakban: az Eszköz) és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott, a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközt.
- (12) Tekintettel annak fontosságára, hogy az Unió az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ végrehajtására és az ENSZ 2015. szeptember 25-én elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének fenntartható fejlődési céljai elérésére vonatkozó kötelezettségvállalásával összhangban fellépjen az éghajlatváltozással szemben, az e rendelet alapján végrehajtott tevékenységeknek hozzá kell járulniuk azon uniós cél eléréséhez, hogy az uniós költségvetés teljes összegének legalább 30 %-a az éghajlatpolitikai célkitűzések támogatását szolgálja, továbbá azon uniós törekvéshez, hogy 2024-ben az éves uniós költségvetés 7,5 %-át, 2026-ban és 2027-ben pedig a 10 %-át a biológiai sokféleségre fordítsák, figyelembe véve azonban az éghajlat-politikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok közötti átfedéseket.
- (13) Ez a rendelet az Eszköz teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget határoz meg, amely az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyvelről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽⁵⁾ 18. pontja értelmében. Lehetővé kell tenni, hogy az említett pénzügyi keretösszeg fedezze az Eszköz igazgatásával és teljesítményének értékelésével kapcsolatos tevékenységek tekintetében felmerülő szükséges és kellően indokolt kiadásokat, amennyiben ezek a tevékenységek kapcsolódnak az Eszköz általános és különös célkitűzéseibe.
- (14) Erre az Eszközre az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (15) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés és pénzdíjak útján és közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak. Az ezen Eszköz keretében történő finanszírozásnak a költségvetési rendeletben említett elvek hatálya alá kell tartoznia, és biztosítania kell a pénzügyi források optimális felhasználását az Eszköz célkitűzéseinek elérése érdekében.
- (16) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/444 rendelete ⁽⁷⁾ a vámunió és a vámhatóságok támogatása érdekében létrehozta a vámügyi együttműködést szolgáló Vám programot (a továbbiakban: a Vám program). A vámügyekkel és vámellenőrzési berendezésekkel kapcsolatos együttműködési tevékenységek koherenciájának és horizontális koordinációjának megőrzése érdekében helyénvaló e tevékenységeket egyetlen jogi aktus, azaz egy egységes szabályrendszert magában foglaló Vám program alapján végrehajtani. Ezért ezen Eszköznek kizárólag a támogatható vámellenőrzési berendezések beszerzését, karbantartását és továbbfejlesztését kell támogatnia, minden egyéb kapcsolódó tevékenységet pedig – például az igényfelmérések céljából folytatott együttműködést vagy az érintett berendezésekkel kapcsolatos képzéseket – a Vám program keretében kell támogatni.

⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽⁵⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/444 rendelete (2021. március 11.) a vámügyi együttműködést szolgáló Vám program létrehozásáról és az 1294/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2021.3.15., 1. o.).

- (17) Emellett az Eszköznek adott esetben támogatnia kell a vámellenőrzési berendezések a célból történő beszerzését vagy továbbfejlesztését is, hogy valós körülmények között teszteljék a berendezések új elemeit vagy a meglévő berendezések elemeinek új funkcióit, mielőtt a tagállamok megkezdnék az ilyen új berendezések nagy mennyiségben való beszerzését. A valós körülmények közötti tesztelésnek elsősorban a vámellenőrzési berendezésekkel kapcsolatos, az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁸⁾ keretében végzett kutatás eredményeihez kell kapcsolódnia. A Bizottságnak ösztönöznie kell a vámellenőrzési berendezések két vagy több tagállam általi közös beszerzését és közös tesztelését a Vám program együttműködési eszközeinek felhasználásával.
- (18) A legtöbb vámellenőrzési berendezés egyenlő mértékben vagy járulékosan alkalmas lehet más uniós jog, mint például a határigazgatásra, a vízügyre vagy a rendőrségi együttműködésre vonatkozó jog betartásának ellenőrzésére is. Az Alapot ezért a berendezések beszerzésének célját szolgáló két, egymást kiegészítő eszközként javasolták létrehozni, amelyek mindegyike különálló, de kiegészítő hatállyal rendelkezik. Egyrészt az határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköz kizárólag olyan berendezések költségeihez fog pénzügyi támogatást nyújtani, amelyek elsődleges célja vagy hatása az integrált határigazgatás, de lehetővé fogja tenni az említett berendezések további célokra, például vámellenőrzésre való használatát is. Másrészt a vámellenőrzési berendezésekhez pénzügyi támogatást nyújtó, e rendelettel létrehozott eszköz kizárólag olyan berendezések költségeihez fog pénzügyi támogatást nyújtani, amelyek elsődleges célja vagy hatása a vámellenőrzés, de lehetővé fogja tenni az említett berendezések további célokra, például a határellenőrzés és a biztonság céljára történő használatát is. A két eszköz közötti ilyen felosztás elő fogja mozdítani az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ 3. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett ügynökségek közötti együttműködést az európai integrált határigazgatási megközelítés részeként, ezáltal lehetővé téve a vámhatóságok és a határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok együttműködését, valamint az uniós költségvetés hatásának maximalizálását az ellenőrzési berendezések megosztása és interoperabilitása révén. A berendezések vámhatóságok és más, határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok közötti megosztása nem lehet szisztematikus.
- (19) A költségvetési rendelet 193. cikkének (2) bekezdése értelmében már megkezdett tevékenységre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy a tevékenységet a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt meg kellett kezdenie. Ilyen esetekben a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt felmerült költségek elvben ugyan nem lennének elszámolhatók, ezt kivételesen lehetővé kell tenni, figyelembe véve e rendeletnek a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdeténél későbbi hatálybalépését. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetétől történő alkalmazás lehetővé tétele érdekében, valamint az uniós támogatás késedelmének elkerülésére, mivel az sérthetné az Unió azon érdekét, hogy a vámunió hatékony és eredményes működésének biztosításához szükséges megfelelő berendezésekkel rendelkezzen, lehetővé kell tenni annak előírását a finanszírozási határozatban, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetén korlátozott ideig elszámolhatók legyenek az e rendelet alapján támogatott, 2021. január 1-jétől már megkezdett tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségek, még abban az esetben is, ha a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt került sor az említett tevékenységekre és merültek fel az említett költségek.
- (20) A költségvetési rendelettől eltérve, a különböző területeket érintő együttműködés és interoperabilitás lehetővé tétele és támogatása érdekében adott esetben lehetővé kell tenni, hogy egy tevékenység több uniós programon vagy eszközön keresztül részesüljön támogatásban. Ugyanakkor a kettős finanszírozásnak a költségvetési rendeletben meghatározott tilalmával összhangban ilyen esetekben a hozzájárulások nem fedezhetik ugyanazokat a költségeket. Amennyiben egy tagállamnak ugyanazon berendezés beszerzésére már más uniós programból hozzájárulást ítélték oda vagy egy uniós alaphoz támogatást kapott rá, ezt a hozzájárulást vagy támogatást a költségvetési rendelet 191. cikkének megfelelően be kell jelenteni a Bizottságnak.
- (21) A társfinanszírozási arány felső határát meghaladó finanszírozás csak kellően indokolt esetekben nyújtható, ami lehet például a vámellenőrzési berendezések két vagy több tagállam általi közös beszerzése és közös tesztelése.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

- (22) Tekintettel a technológiák, a veszélyek és a vámügyi prioritások gyors változására, a munkaprogramok hosszú időszakokra nem terjedhetnek ki. Az éves munkaprogramok ugyanakkor nem szükségesek az Eszköz végrehajtásához, és mind a Bizottság, mind a tagállamok adminisztratív terheit növelné. Ennek fényében a munkaprogramoknak elvben egynél több, de legfeljebb három költségvetési évre kell kiterjedniük.
- (23) Az e rendelet szerinti munkaprogramok végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁰⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (24) Bár a központi végrehajtás elengedhetetlen a vámellenőrzések egyenértékű eredményeinek biztosítására irányuló különös célkitűzés eléréséhez, az Eszköz technikai jellegéből azonban az következik, hogy szakmai szintű előkészítő munkára van szükség. A végrehajtást ezért igényfelmérésekkel kell segíteni. Az említett igényfelméréseket nemzeti szakértelemre és a vámhatóságok bevonásával szerzett tapasztalatokra támaszkodva kell elvégezni. Az igényfelméréseknek egyértelmű módszereken kell alapulniuk, amelyek tartalmazzák a releváns információk összegyűjtését biztosító minimális számú lépést. A Bizottságnak ezen információkat fel kell használnia a támogatások tagállamok közötti elosztásának meghatározására, figyelembe véve különösen a kereskedelem volumenét, a releváns kockázatokat és a vámhatóságoknak a berendezések használatára és karbantartására vonatkozó igazgatási kapacitását, az Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezések leghatékonyabb felhasználása érdekében. A költségvetési fegyelemhez való hozzájárulás érdekében egyértelműen meg kell határozni a vissza nem térítendő támogatások fontossági sorrendjének megállapítására vonatkozó, az igényfelmérésen alapuló feltételeket.
- (25) A rendszeres nyomon követés és jelentéstétel biztosítása érdekében megfelelő keretet kell létrehozni az Eszköz és az Eszköz hatálya alá tartozó intézkedések révén elért eredmények nyomon követésére. Ennek a nyomon követésnek és jelentéstételnek az Eszköz hatálya alá tartozó intézkedések hatásait mérő mennyiségi és minőségi mutatókon kell alapulnia. A jelentéstételi követelményeknek ki kell terjedniük a vámellenőrzési berendezésekre vonatkozóan az információk Bizottságnak történő rendelkezésre bocsátása követelményére is, amennyiben egy vámellenőrzési berendezés költsége adók nélkül meghaladja a 10 000 EUR-t. Az említett információt meg kell különböztetni a nyilvánosság és a média részére nyújtandó tájékoztatástól, amelynek célja az Eszköz alapján végrehajtott tevékenységek és elért eredmények megismertetése.
- (26) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ⁽¹¹⁾ (22) és (23) premabulumbekezdése alapján az Eszközt egyedi nyomonkövetési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján összehasonlítható módon és teljességükben értékelhetők az Eszköz gyakorlatban kifejtett hatásai. Az időközi és végső értékeléseknek – amelyeket legkésőbb az Eszköz végrehajtásának megkezdését, illetve befejezését követő négy év belül kell elvégezni – hozzá kell járulniuk a vámellenőrzési berendezéseknek a következő többéves pénzügyi keret ideje alatti pénzügyi támogatásával kapcsolatos hatékony döntéshozatali folyamathoz. Ezért rendkívül fontos, hogy az időközi és a végső értékelések kielégítő és elegendő információt tartalmazzanak, és hogy az említett értékelések kellő időben elkészüljenek. A Bizottságnak az időközi és a végső értékelésekben részletesen ismertetnie kell az Eszköz keretében finanszírozott berendezéseknek a vámhatóságok és a határforgalom-ellenőrzést végző egyéb hatóságok közötti megosztását, amennyiben a tagállamok megfelelő információkat szolgáltatottak. Az Eszköz időközi és végső értékelésén túlmenően a teljesítményjelentési rendszer részeként az elért eredményekről éves jelentéseket kell kiadni az Eszköz végrehajtásának nyomon követése érdekében. E jelentéseknek az Eszköz adott évben lezajlott tevékenységei kapcsán tartalmazniuk kell egy összefoglalót a levont tanulságokról, valamint adott esetben a felmerült akadályokról és hiányosságokról. Az éves eredményjelentéseket közölni kell az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽¹¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (27) Annak érdekében, hogy megfelelő módon lehessen reagálni a szakpolitikai prioritások, a veszélyek és a technológiák változásaira, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a vámellenőrzési célok elérése érdekében felhasználható vámellenőrzési berendezések indikatív listájának és a különös célkitűzés elérésének mérésére szolgáló mutatók listájának módosításáról. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő és teljes mértékben átlátható konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (28) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹²⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom⁽¹³⁾, a 2185/96/Euratom, EK⁽¹⁴⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁽¹⁵⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁶⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.
- (29) Az e rendelet keretében elérhető támogatási formákat és végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni a tevékenységek különös célkitűzéseit és biztosítani a tervezett eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a szabályok be nem tartásának várható kockázatát. Az említett támogatási formák és végrehajtási módszerek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint.
- (30) mivel e rendelet célját, azaz a vámuniót és a vámhatóságokat a vámellenőrzési berendezések beszerzéséhez, karbantartásához és továbbfejlesztéséhez való pénzügyi támogatás nyújtásával támogató eszköz létrehozását a tagállamok a közöttük fennálló objektív földrajzi egyenlőtlenségek következtében önmagukban nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban – mivel egy koordinált megközelítés és központosított támogatás hozzájárul a vámellenőrzések egyenértékű szintjének és egyenértékű minőségi eredményeinek biztosításához – e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹⁵⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (31) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatás eredetét, és biztosítaniuk kell annak láthatóságát, különösen az intézkedéseknek és azok eredményeinek a népszerűsítésekor úgy, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott tájékoztatást biztosítanak többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak. Az ilyen információknak be kell mutatniuk az Eszköz hozzáadott értékét a vámunió támogatásában és különösen azt, hogy hogyan segíti egyrészt a vámhatóságokat feladataik teljesítésében, másrészt a Bizottságot a költségvetési átláthatóság biztosítására irányuló erőfeszítéseiben. Ezenkívül az átláthatóság biztosítása érdekében a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatást kell nyújtania a nyilvánosságnak az Eszközhöz, valamint annak tevékenységeihez és eredményeihez kapcsolódóan, többek között az e rendelet alapján elfogadott munkaprogramokra hivatkozva.
- (32) Annak biztosítása céljából, hogy az adott szakpolitikai területen folyamatos maradjon a támogatások nyújtása, valamint hogy a végrehajtás megkezdése a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától lehetővé váljon, ennek a rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-től kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

E rendelet a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló rendelettel közösen létrehozza az Integrált Határigazgatási Alapot (a továbbiakban: az Alap) a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra.

Az említett Alap részeként e rendelet létrehozza a vámellenőrzési berendezések beszerzéséhez, karbantartásához és továbbfejlesztéséhez pénzügyi támogatást nyújtó eszközt (a továbbiakban: az Eszköz) a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra. Az Eszköz időtartama igazodik a többéves pénzügyi keret időtartamához.

E rendelet megállapítja az Eszköz célkitűzéseit, a 2021–2027-es időszakra szóló költségvetést, az uniós támogatás formáit, valamint az e támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- „vámhatóságok”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 1. pontjában meghatározott vámhatóságok;
- „vámellenőrzések”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 3. pontjában meghatározott vámellenőrzések;
- „vámellenőrzési berendezés”: olyan berendezés, amely elsősorban vámellenőrzések végzésére szolgál;
- „mozgó vámellenőrzési berendezés”: bármilyen szállítóeszköz, amelynek helyváltoztatási képessége mellett rendeltetése az is, hogy vámellenőrzési berendezésként szolgáljon, vagy teljesen fel van szerelve vámellenőrzési berendezésekkel;
- „karbantartás”: olyan megelőző, korrekciós jellegű és előrejelzésen alapuló beavatkozások – ideértve a vámellenőrzési berendezések működési és funkcionális ellenőrzéseit, szervizelését, javítását és nagyjavítását, de nem ideértve bármilyen továbbfejlesztésüket –, amelyekre a vámellenőrzési berendezések előírt üzemképes állapotának fenntartása vagy helyreállítása érdekében van szükség a maximális hasznos élettartamuk elérése céljából;

6. „továbbfejlesztés”: olyan fejlesztő beavatkozások, amelyekre azért van szükség, hogy a meglévő vámellenőrzési berendezéseket elavult üzemképes állapotból korszerű üzemképes állapotba hozzák.

3. cikk

Az Eszköz célkitűzései

(1) Az Alap részeként – és a vámellenőrzések tagállamok általi, harmonizált alkalmazása hosszú távú céljának elérése érdekében – az Eszköz általános célkitűzése az, hogy támogassa a vámuniót és a vámhatóságokat azon feladataik teljesítésében, hogy megvédjék az Unió és tagállamai pénzügyi és gazdasági érdekeit, biztosítsák az Unió biztonságát és védelmét és megvédjék az Uniót a jogellenes kereskedelemmel szemben, miközben megkönnyíti a jogszerű üzleti tevékenység végzését.

(2) Az Eszköz különös célkitűzése, hogy releváns és megbízható korszerű – és emellett biztonságos, védett és környezetbarát – vámellenőrzési berendezések átlátható beszerzése, karbantartása és továbbfejlesztése révén hozzájáruljon ahhoz, hogy a vámellenőrzések eredményei megfelelőek és egyenértékűek legyenek, segítve ezzel az Unió érdekeinek védelme érdekében egységben eljáró vámhatóságokat.

4. cikk

Költségvetés

(1) Az Eszköznek a 2021–2027-es időszakban történő végrehajtására előirányzott pénzügyi keretösszeg folyó áron 1 006 407 000 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben említett összeg fedezheti továbbá az Eszköz irányításával és célkitűzései megvalósításának értékelésével kapcsolatos előkészítési, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységeket érintő költségeket. Az összeg fedezheti a tanulmányokkal, szakértői ülésekkel, tájékoztatási és kommunikációs intézkedésekkel kapcsolatos azon kiadásokat is, amelyek kapcsolódnak az Eszköz célkitűzéseihez, továbbá az információk kezelésére és cseréjére összpontosító IT-hálózatokkal – többek között az intézményi IT-eszközökkel – kapcsolatos kiadásokat, valamint az Eszköz irányítása tekintetében felmerült minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási költséget.

5. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) Az Eszközt a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani.

(2) Az Eszköz a költségvetési rendeletben meghatározott valamennyi formában – különösen vissza nem térítendő támogatások formájában – nyújthat finanszírozást.

(3) Ha az Eszköz keretében támogatott tevékenység vámellenőrzési berendezések beszerzését vagy továbbfejlesztését foglalja magában, a Bizottság koordinációs mechanizmust hoz létre, amely biztosítja az uniós programokból és eszközökből nyújtott támogatások segítségével beszerzett vámellenőrzési berendezések interoperabilitását és ennek megfelelően azok hatékonyságát.

II. FEJEZET

JOGOSULTSÁG

6. cikk

Támogatható tevékenységek

(1) Ahhoz, hogy egy tevékenység az Eszközből támogatható legyen, az említett tevékenységnek eleget kell tennie az alábbi követelményeknek:

- a) a 3. cikkben meghatározott célkitűzéseket hajtja végre; és

b) olyan vámellenőrzési berendezések – ideértve az innovatív felderítési technológiákon alapuló berendezéseket – beszerzését, karbantartását vagy továbbfejlesztését célozza, amelyek az alábbiak közül egy vagy több vámellenőrzési célt szolgálnak:

1. behatolásmentes vizsgálat;
2. embereken elrejtett tárgyak jelzése;
3. sugárzásészlelés és atomszám alapú azonosítás;
4. minták laboratóriumi elemzése;
5. mintavétel és a minták helyszíni elemzése;
6. kézi keresés.

Az I. melléklet tartalmazza azoknak a vámellenőrzési berendezéseknek a tájékoztató jellegű listáját, amelyek az első albekezdés 1–6. pontjában említett vámellenőrzési célok elérése érdekében felhasználhatók.

(2) Az (1) bekezdés első albekezdése szerinti tevékenységek – kellően indokolt esetekben – vámellenőrzési berendezések olyan átlátható beszerzésére, karbantartására és továbbfejlesztésére is vonatkozhatnak, amely új berendezések vagy meglévő berendezések új funkcióinak valós körülmények közötti tesztelésére irányul.

(3) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban, figyelembe véve ezen rendelet késedelmes hatálybalépését, valamint az uniós támogatás késedelmének elkerülése érdekében – mivel az sérthetné az Unió azon érdekét, hogy a vámunió hatékony és eredményes működésének biztosításához szükséges megfelelő berendezésekkel rendelkezzen –, az e rendelet alapján támogatott tevékenységekkel összefüggésben felmerült költségek 2021. január 1-jétől kezdődően, korlátozott ideig, kivételesen elszámolhatónak tekinthetők abban az esetben is, ha a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt került sor az adott tevékenységekre és merültek fel az adott költségek.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e rendeletnek az I. mellékletben meghatározott vámellenőrzési berendezések indikatív listája szükséges naprakészé tételével történő módosítása céljából.

(5) Az ezen Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezéseket elsődlegesen vámellenőrzések céljára kell felhasználni, de azok felhasználhatók más célokra is, beleértve a nemzeti határigazgatási hatóságok támogatását és a nyomozásokat is a személyellenőrzések vonatkozásában. Az említett vámellenőrzési berendezések nem oszthatók meg szisztematikusan a vámhatóságok és határforgalom-ellenőrzést végző egyéb hatóságok között.

(6) A Bizottság ösztönzi a vámellenőrzési berendezések két vagy több tagállam általi közös közbeszerzését és közös tesztelését.

7. cikk

Részvételre jogosult jogalanyok

A költségvetési rendelet 197. cikkétől eltérve, a részvételre jogosult jogalanyok a vámhatóságok, azzal a feltétellel, hogy biztosítják az igényfelméréshez szükséges, az e rendelet 11. cikkének (4) bekezdésében említett információkat.

8. cikk

Társfinanszírozási arány

(1) Az Eszközből a tevékenységek teljes elszámolható költségének legfeljebb 80 %-a finanszírozható.

(2) Az említett felső határt meghaladó finanszírozás nyújtására kizárólag megfelelően indokolt rendkívüli esetben kerülhet sor.

9. cikk

Elszámolható költségek

Az Eszköz keretében támogathatók a 6. cikkben említett tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó költségek.

A következő költségekhez nem nyújtható támogatás az Eszközből:

- a) földterület megvásárlásához kapcsolódó költségek;
- b) képzéssel vagy készségek fejlesztésével kapcsolatos költségek, a beszerzési vagy továbbfejlesztési szerződésben foglalt bevezető képzés kivételével;
- c) infrastruktúrához, például épületekhez vagy szabadtéri létesítményekhez, valamint bútorokhoz kapcsolódó költségek;
- d) elektronikus rendszerekkel kapcsolatos költségek, a vámellenőrzési berendezések használatához közvetlenül szükséges szoftverek és szoftverfrissítések kivételével, valamint a meglévő szoftver és a vámellenőrzési berendezés összekapcsolásához szükséges elektronikus szoftver és programozás kivételével;
- e) hálózatokkal, például biztonságos vagy nem biztonságos kommunikációs csatornákkal vagy előfizetésekkel kapcsolatos költségek, a kizárólag a vámellenőrzési berendezés használatához szükséges hálózatok vagy előfizetések kivételével;
- f) szállítóeszközökkel, például járművekkel, légi járművekkel vagy hajókkal kapcsolatos költségek, a mozgó vámellenőrzési berendezésekkel kapcsolatos költségek kivételével;
- g) a vámellenőrzési berendezésekhez szükséges fogyóeszközökkel, többek között a referencia- vagy kalibrálóanyagokkal kapcsolatos költségek;
- h) az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos költségek.

III. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

10. cikk

Odaítélés, kiegészítő jelleg és kombinált támogatás

(1) Az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

(2) A költségvetési rendelet 195. cikk első bekezdésének f) pontjával összhangban a vissza nem térítendő támogatásokat pályázati felhívás nélkül kell odaítélni az e rendelet 7. cikke értelmében részvételre jogosultnak minősülő jogalanyok számára.

(3) Az Eszköz keretében hozzájárulásban részesült tevékenység a Vám programból vagy bármely más uniós programból is részesülhet hozzájárulásban, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. A tevékenységhez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg a tevékenység teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(4) A költségvetési rendelet 150. cikkében említett értékelő bizottság munkáját az említett rendelet 188. cikkében megállapított, a vissza nem térítendő támogatásokra alkalmazandó általános alapelvek és különösen az említett cikk a) és b) pontjában megállapított, az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elve, valamint a megkülönböztetés tilalmának elve alapján kell végezni.

(5) Az értékelő bizottság a pályázatokat odaítélési szempontok alapján bírálja el, figyelembe véve adott esetben a javasolt tevékenység relevanciáját a kitűzött célok szempontjából, a javasolt tevékenység minőségét, hatását – ideértve a gazdasági, társadalmi és környezeti hatását is –, valamint annak költségvetését és költséghatékonyságát.

IV. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

11. cikk

Munkaprogram

(1) Az Eszközt a költségvetési rendelet 110. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani.

(2) Az Eszköz végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a munkaprogramok megállapításáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A munkaprogramok célja a 3. cikkben foglalt célkitűzéseknek a 6. cikknek megfelelő tevékenységek révén történő megvalósítása. A munkaprogramokban meg kell határozni az összes tevékenységet lefedő finanszírozási terv teljes összegét. A munkaprogramokban meg kell határozni továbbá a következőket:

a) minden egyes tevékenység vonatkozásában:

- i. a kitűzött célok és a várt eredmények, a 3. cikkben foglalt általános és különös célkitűzéseknek megfelelően;
- ii. a finanszírozandó tevékenységek leírása;
- iii. adott esetben az egyes tevékenységekhez allokkált összegek megjelölése; valamint
- iv. a végrehajtási módszer és indikatív végrehajtási ütemterv;

b) a vissza nem térítendő támogatások vonatkozásában a 8. cikkben említett maximális társfinanszírozási arány.

(4) Az (1) bekezdésben említett munkaprogramok kidolgozását a vámhatóságok igényeire vonatkozó felmérésnek kell alátámasztania. Az említett igényekre vonatkozó felmérést a következők alapján kell elkészíteni:

a) a határátkelőhelyek közös besorolása;

b) a rendelkezésre álló vámellenőrzési berendezések átfogó leírása;

c) azon vámellenőrzési berendezések közös listája, amelyeknek rendelkezésre kellene állniuk, a határátkelőhelyek kategóriái szerint; valamint

d) a tervezett szükséges pénzeszközök.

Az igények felmérésének az 1294/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁷⁾ létrehozott Vám 2020 program vagy a Vám program keretében végzett tevékenységen kell alapulnia, és azt rendszeresen, legalább három évenként naprakésszé kell tenni.

12. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A 3. cikkben foglalt általános és különös célkitűzések megvalósítása terén az Eszköz által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a II. melléklet határozza meg.

(2) Az Eszköz célkitűzéseinek elérése terén az Eszköz által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. mellékletnek a mutatók tekintetében történő szükség szerinti módosítása és e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése érdekében.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1294/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, európai uniós vámügyi cselekvési program (Vám 2020) létrehozásáról, valamint a 624/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 209. o.).

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy az Eszköz végrehajtásának nyomon követésére és eredményeire vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós támogatások címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(4) Amennyiben egy vámellenőrzési berendezés költsége adók nélkül meghaladja a 10 000 EUR-t, a (3) bekezdésben említett jelentéstételi követelményeknek tartalmazniuk kell legalább a következő információk Bizottsággal való évenkénti közlését:

- a) az Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezések részletes listája;
- b) a vámellenőrzési berendezések használatára és bármely kapcsolódó eredményre vonatkozó információ, adott esetben a vonatkozó statisztikákkal alátámasztva.

13. cikk

Értékelés

- (1) Az értékeléseket időben el kell végezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) Az Eszköz időközi értékelését a Bizottságnak az Eszköz végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel az Eszköz végrehajtásának kezdetét követően el kell végezni. Az időközi értékelésnek keretében a Bizottság értékeli az Eszköz teljesítményét, olyan szempontokat is beleértve, mint az eredményesség, a hatékonyság, a koherencia és a relevancia, valamint az Eszközön belüli szinergiák és az uniós hozzáadott érték.
- (3) Az Eszköz végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi az Eszköz végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei és a levont tanulságok kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

V. FEJEZET

A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA ÉS BIZOTTSÁGI ELJÁRÁS

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 6. cikk (4) bekezdésében és a 12. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2027. december 31-ig terjedő időszakra szól. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal ezen időpont előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (4) bekezdésében és a 12. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 6. cikk (4) bekezdése és a 12. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot az (EU) 2021/444 rendelet 17. cikkével létrehozott Vám program bizottsága segíti.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

VI. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

- (1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatás uniós eredetét és különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez az Eszközhöz, az Eszköz alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan.
- (3) Az Eszközhöz elkülönített pénzügyi forrásoknak az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

17. cikk

Átmeneti rendelkezés

Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett tevékenységek igazgatásának lehetővé tétele érdekében.

18. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 24-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

I. MELLÉKLET

A 6. CIKK (1) BEKEZDÉSE ELSŐ ALBEKEZDÉSÉNEK B) PONTJÁBAN FELSOROLT VÁMELLENŐRZÉSI CÉLOK ÉRDEKÉBEN FELHASZNÁLHATÓ VÁMELLENŐRZÉSI BERENDEZÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA

VÁM-ELLENŐRZÉSI CÉL	VÁMELLENŐRZÉSI BERENDEZÉS	
	KATEGÓRIA	ALKALMAZÁS
1. Behatolásmentes vizsgálat	Röntgenskenner – nagy energiájú	Konténerek, tehergépjárművek, vasúti kocsik és járművek
	Röntgenskenner – kis energiájú	Raklapok, dobozok és csomagok
		Utaspoggyász
		Járművek
	Visszaszórásos röntgenberendezés	Konténerek
		Tehergépjárművek
		Járművek
Egyéb	Automata rendszám-/konténerfelismerő rendszerek	
	Járműmérlegek	
	Villás emelőtargoncák és más hasonló mozgó vámellenőrzési berendezések	
2. Embereken elrejtett tárgyak jelzése (*)	Röntgenalapú visszaszórásos kapu	Elsősorban repülőtereken használatos az embereken elrejtett tárgyak (kábitószerkezetek, robbanóanyagok, készpénz) észlelésére
	Testszkenner	
	Magasfrekvenciájú milliméteres hullámokon alapuló biztonsági szkennerek	
3. Sugárzásészlelés és atomszám alapú azonosítás	Radiológiai észlelésre és nukleáris anyagok észlelésére szolgáló műszerek	Személyi sugárzásmérő/sugárzásjelző műszer (PRM)
		Kézi sugárzásmérő műszer
		Radioaktív izotóp azonosító készülék (RIID)
		Sugárkapu (RPM)
		Színképelemzésen alapuló radioaktív izotóp azonosító kapu (SPM)
4. Minták laboratóriumi elemzése	Valamennyi lehetséges áru azonosítására, mennyiségének meghatározására és ellenőrzésére szolgáló berendezés	Gáz- és folyadékkromatográfia (GC, LC, HPLC stb.)
		Színképelemzés és színképelemzésen alapuló technológiával kombinált technikák (IR, Raman, UV-VIS, fluoreszcencia, GC-MS stb.)
		Röntgensugaras berendezés (XRF stb.)
		NMR spektroszkópia és stabil izotópok elemzése
		Egyéb laboratóriumi berendezés (AAS, desztillációs elemzőberendezés, DSC, elektroforézis, mikroszkóp, LSC, cigarettaelzívó gép stb.)

VÁM-ELLENŐRZÉSI CÉL	VÁMELLENŐRZÉSI BERENDEZÉS	
	KATEGÓRIA	ALKALMAZÁS
5. Mintavétel és a minták helyszíni elemzése	Ionmobilitás-spektrometrián (IMS) alapuló nyomdetektálás	Fenyegetést jelentő konkrét anyagok nyomait felderítő hordozható berendezés
	Kutyás anyagnyom-felderítés	Sokféle kockázatra alkalmazható kisebb és nagyobb tárgyak esetében
	Mintavétel	Mintavételi eszközök, elszívófülke, kesztyűs fülke
	Mobil laboratóriumok	A minták helyszíni elemzésére szolgáló berendezésekkel teljes mértékben felszerelt jármű
	Kézi detektorok	Szerves anyagok, fémek és ötvözetek elemzése
		Kolorimetriás vizsgálatok
		Raman-spektroszkópia
		Infravörös-spektroszkópia
		Röntgen fluoreszcencia
	Gázdetektorok konténerekhez	
6. Kézi keresés	Személyi kézi eszközök	Zsebeszközök
		Szerszámkészlet
		Teleszkópos tükör
	Eszközök	Endoszkóp
		Rögzített vagy kézi fémdetektor
		A járművek aljának ellenőrzésére szolgáló kamerák
		Ultrahangos eszköz
		Sűrűségmérő
	Egyéb	Víz alatti keresés

(¹) Az egészség védelmére és a magánélet tisztelgésére vonatkozó, alkalmazandó jogszabályi rendelkezések és egyéb ajánlások betartása mellett.

II. MELLÉKLET

A 3. CIKKBEN FOGLALT ÁLTALÁNOS ÉS KÜLÖNÖS CÉLKITŰZÉSEK ELÉRÉSE TERÉN AZ ESZKÖZ KERETÉBEN MEGVALÓSÍTOTT ELŐREHALADÁS MÉRÉSÉRE SZOLGÁLÓ MUTATÓK

A 3. cikkben foglalt általános és különös célkitűzések megvalósítása terén az Eszköz által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez a következő mutatók alkalmazandók:

Berendezés

- a) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a szárazföldi határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - b) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a tengeri határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - c) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a légi határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - d) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a postai határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - e) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a vasúti határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
-